

Greenfluencer en tijdelijk hoofdredacteur Brenda Swinkels vindt de overdracht van groenkennis heel belangrijk. Daarom wil zij Mattijs van Dalen graag aan het woord laten, omdat hij zich daar een aanzienlijk deel van zijn tijd mee bezighoudt, als trainer bij IPC Groene Ruimte en als gastdocent bij de opleiding Urban Green Development van Curio in Breda. 'Dit zijn jonge mensen die intrinsiek gemotiveerd zijn om zo veel mogelijk te leren.'

Auteur: Heidi Peters

Intrinsiek gemotiveerde studenten Urban Green Development

'Deze opleiding levert adviseurs voor de groene stad

Je kunt wel stellen dat Mattijs van Dalen veelzijdige werkdagen heeft. Als zelfstandige heeft hij zich gespecialiseerd in daktuinen, gevelgroen, klimaatadaptatie en duurzaamheid, onderwerpen waarover hij ook graag kennis en enthousiasme deelt. Daarnaast is hij ambassadeur voor NL Greenlabel. Verder is hij werkzaam in het onderwijs. Bij IPC Groene Ruimte is Van Dalen een van de trainers van de cursus Dak- en gevelgroen, die op drie niveaus wordt gegeven. Bij de mbo-opleider Curio is Van Dalen al vanaf het begin betrokken bij de opleiding Urban Green Development. Deze wordt sinds drie jaar gegeven in Breda.

Betrokken studenten

'Mijn rol binnen Curio en deze opleiding is met name om de verbinding met het bedrijfsleven te zoeken en om actuele gastsprekers en projecten te regelen. Er worden geen projecten bedacht, het gaat om daadwerkelijke projecten die ertoe

doen en waarmee de studenten aan het werk moeten.' 'Het is de bedoeling dat de student, aan de hand van een onderwerp, zelf onderzoek uitvoert en zelf naar de docent stapt met vragen. Studenten die de opleiding volgen, komen uit het middelbaar onderwijs of stromen door vanuit het vmbo. De meesten daarvan hebben de capaciteit om door te stromen richting HAS of Van Hall Larenstein. Ze zijn onderzoekend en zullen later de adviesrol op zich nemen. Het informeren en enthousiasmeren van studenten over vergroening in het stedelijk gebied is ontzettend leuk. Je ziet ook dat ze veel interesse hebben en betrokken zijn.'

Tech in de tuin

Green tech, techniek in de tuin, is een wezenlijk onderdeel van de opleiding. In de schooltuin zelf, door middel van stages en via gastsprekers leren studenten over de oprukkende technische kant van het werken met groen. 'Verder zoeken

ze vanuit een intrinsieke motivatie naar kennis en ontvangen ze vanaf het begin van de studie vakbladen zoals Stad & Groen. Om een voorbeeld van de motivatie te geven: een derdejaarsstudent vindt plantenkennis zo belangrijk en heeft zich zo goed in het onderwerp vastgebeten dat hij nu gastlessen geeft aan andere studenten. Hierdoor komen ze ook op mooie stageplaatsen. Een student mocht meewerken aan de inzending van Weelde Wilde van de Floriade.'

Als adviseur in loondienst heeft Van Dalen eerder meegewerkt aan bekende daktuinen in de Randstad, zoals dakmoestuin Zuidpark in Amsterdam en de Peperklip in Rotterdam. 'Er liggen nog miljoenen vierkante kilometers plat dak zonder functie in Nederland. Als je deze met nieuwe technieken kunt ontwikkelen, is dat mooi. Inmiddels worden er bijvoorbeeld blauwe groene daken gerealiseerd, ook wel waterretentiedaken genoemd, en wordt er onderzoek

gedaan naar landingsplaatsen voor drones. Zo krijgen daken verschillende functies. Je komt op plaatsen waar een ander niet zo snel komt en realiseert daar oases van groen. Dat is mooi werk dat ik graag doe en waarmee ik mezelf kan onderscheiden. Bovendien creëer ik met mijn werk meerwaarde voor een opdrachtgever, wanneer ik buitenruimte, die toch al schaars is, ga verwaarden met groen.'

Gevelgroen

Groene gevels nemen in de agenda van Van Dalen relatief weinig ruimte in. Toch lijkt dat te veranderen. En niet alleen voor hem. Het schijnt dat gemeente Amsterdam bij nieuwbouw eist dat 10 procent van de gevel met groen bekleed moet zijn. 'Dit stelt hele andere eisen aan de architect en aannemer. Op het gebied van gevelbekleding zijn er twee systemen: grondgebonden systemen met klimplanten die in de grond staan en niet-grondgebonden systemen die via een beregeningssysteem water krijgen. De tweede optie is voor particulieren vrij duur, maar de eerste wordt steeds populairder. Vorig jaar was er bij kwekers niet meer aan klimplanten te komen.'

Hovenier in bouwteam

'De aandacht voor daktuinen en groene gevels betekent dat er veel kansen komen voor hoveniers. Voor een tuin op een maaiveld liet een opdrachtgever vroeger een stratenmaker en een hovenier komen. Als de bouw te duur werd, kromp het beschikbare budget ook nog eens. Gevels bekleden en daktuinen bouwen betekent dat er kennis aanwezig moet zijn vanaf het begin van het bouwproces. Hierdoor kan het zo zijn dat er een hovenier aansluit bij het bouwteam of soms zelfs betrokken wordt bij het ontwerp. Dan ben je geen sluitpost meer. Uurtarieven worden hoger en dat mag ook, want het brengt een andere verantwoordelijkheid met zich mee. Je moet een cursus werken op hoogte volgen en je hebt specifieke kennis nodig. Dat mag op waarde beloond worden.'

Struikroven

Nog even terug naar Curio. Gedurende drie jaar volgen de studenten vaste vakken: Bodem & water, Urban design, Biodiversiteit en Plantenkennis. Daarnaast lopen ze stage bij grotere hoveniersbedrijven, gemeenten en adviesbureaus. Het blijft praktisch onderwijs, waarvan het ontwerpen en bouwen van een insectenhotel, bijvoorbeeld, een onderdeel is. De opbouw en inrichting moeten wel op basis

van onderzoek plaatsvinden en de student moet kunnen uitleggen waarom hij voor de specifieke producten of indeling heeft gekozen. Dit jaar wordt de schooltuin verder ontwikkeld rondom het thema klimaatadaptatie, met verschillende klimaatadaptieve oplossingen en hoogteverschillen, waardoor er verschillende vegetaties kunnen groeien. Hiervoor wordt contact gezocht met mensen uit het bedrijfsleven die presentaties kunnen geven en hiervoor zowel producten kunnen leveren als demo-opstellingen plaatsen.

Naast al deze werkzaamheden is Van Dalen ook nog Struikrover, en ook daar hebben zijn studenten wat aan. De Eindhovense stichting Struikroven redt planten die bij renovaties of sloop van straten en wijken als afval afgevoerd zouden worden. Struikroven redt planten en is ook een participatieproject, omdat bewoners uit de buurt worden betrokken bij het redden van planten. 'Dit moet gewoon hier in Breda komen, dacht ik toen ik ervan hoorde. Dus dat heb ik met Iris Blom van Stadsgroener geregeld.

'De belangstelling voor daktuinen biedt hoveniers veel kansen'

Curio ziet sinds een paar jaar een positieve kanteling in het aantal aanmeldingen, voor zowel de opleiding Urban Green Development als de hoveniersopleiding. Dit komt mede doordat Curio een Groene Hotspot is en zij sinds vorig jaar een beroep kunnen doen op de RIF-subsidie (Regionaal Investerings Fonds) ter bevordering van innovatie en ontwikkeling van het groenonderwijs.

'Struikroven móest naar Breda komen, vond ik'

We hebben studenten van Curio betrokken bij de Struikroofactie van voormalig ziekenhuis Langendijk. Rondom het ziekenhuis stonden prachtige planten, die vanwege de sloop zouden worden verwijderd. We zijn met de studenten de wijk in gegaan, hebben geflyerd en natuurlijk op de dag meegewerkt om samen met bewoners de planten te redden. Want de opleiding gaat óók over participatie, communicatie en de circulaire economie. Ze vonden het fantastisch om samen met bewoners de planten te redden. Zo kunnen we de actualiteit betrekken in het onderwijs en bereiken we een groot publiek.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!